

Ks. Piotr Prusakiewicz CSMA

UFNY CZCICIELU ANIOŁÓW I ŚWIĘTYCH

Centralne miejsce w pismach i życiu bł. ks. Bronisława Markiewicza znajduje „Ukrzyżowana Miłość”, ale do zgłębiania i uwielbiania tej miłości przyzywa on całe niebo, to jest Aniołów i Świętych, by umacniali jego ludzką niewystarczalność w adorowaniu Jezusa.

1. Święci – gwiazdy przewodnie ku Chrystusowi

Święci są dla bł. ks. Markiewicza gwiazdami przewodnimi i mistrzami życia w duchu ewangelicznym. Uczą jak trwać w łączności z Jezusem, żyć Jego życiem i naśladować Go. Wskazują na Jezusa Chrystusa, budzą podziw dla Syna Bożego oraz dają wzór służby i miłości ku Niemu.

W pismach bł. ks. Bronisława Markiewicza znajdujemy odwoływanie się do nauczania wielu Ojców Kościoła, jak na przykład do św. Bazylego, św. Hieronima, św. Ambrożego, św. Cyryla Aleksandryjskiego, św. Jan Chryzostoma i św. Augustyna.

W szkicu kazania pt. O miłości błogosławionych ukazuje on Świętych w Królestwie niebieskim. Mówi o nich, że Święci to ci, którzy wybieli swe szaty we krwi Baranka, przeszli przez ucisk ze względu na wierność Jezusowi. Są przed obliczem Baranka, który ociera z ich oczu wszelką łzę. Cieszą się obecnością Pana. Jezus Chrystus nasycy ich dusze miłością i radością, a aureole świętości, korony i wieńce są nagrodą za ich zwycięstwo nad światem, diabłem i ciałem.

Inne przykłady z życia Świętych dotyczą przeżywania przez nich tajemnicy męki i śmierci Jezusa. Błogosławiony ks. Markiewicz odwołuje się tu m.in. do św. Małgorzaty z Kortony, św. Gertrudy i św. Magdaleny de Pazzi. Ci Święci spotykali się z Jezusem Ukrzyżowanym poprzez medytację jego Męki i szczególnie z tej praktyki czerpali pożytek, bo w niej ukryty jest „wielki skarb”. Dla wielu Świętych wizerunek ukrzyżowanego Chrystusa był jedyną Księgą, u Jego stóp trwali na modlitwie i uczyli się „umiejętności Świętych”. Błogosławiony ks. Markiewicz wspomina tu św. Bernarda, św. Bonawenturę i św. Tomasza z Akwinu.

Święci są tymi, którzy żyli pragnieniem wypełniania we wszystkim Woli Pana. Doświadczając cierpień, pragnęli upokorzeń, a żyjąc w ubóstwie cieszyli się swą nędzą, gdyż taka była Wola Pana względem nich. Także w niebie pełnią oni Wolę Pana. Jezus jest dla Świętych pocieszeniem, pokrzepieniem i szczęściem. Oni to zachwyceni Jego dobrocią i pięknnością połączyli się z Nim związkami ściślej miłości, których nic nie zdoła przerwać. Oni to służą Jezusowi rozpaleni Jego miłością.

Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz ukazuje Świętych jako miłośników modlitwy. Stali się oni przez nią najwierniejszymi przyjaciółmi Jezusa, a modlitwa stano-

wiła ich wyraz miłości. Stali się świętymi przez modlitwę myślną, gdyż taka modlitwa prowadzi do nawrócenia i napełnia duszę miłością Bożą. Odpowiadają oni na wezwanie Jezusa do modlitwy błagalnej (por. Łk 11, 9-10). Są tymi, którzy modlą się długo i często, w każdych warunkach i czasie. Są przykładem modlitwy wytrwałej, natarczywej i zanoszonej z wiarą. Ukazują, że w dziele zdobywania dusz dla Chrystusa główną rolę odgrywa modlitwa u stóp Jezusa. Jezus w czasie tej modlitwy napełniał ich świętymi myślami, uczuciami, pragnieniami, postanowieniami i swą miłością.

Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz ukazuje także Świętych akcentując moc łaski Jezusa, która ich przemieniła oraz objawianie się w nich skutków świętej pokuty. Ich życie wzywa do ufności, że z pomocą Chrystusa współcześni ludzie mogą wejść na drogę ku świętości. Zaznacza on, że są miliony Świętych, którzy prowadzili życie w duchu pokuty ze względu na Jezusa. Jest to niezawodna droga ku świętości.

Błogosławiony ks. Markiewicz wskazuje także na Świętych, którzy naśladowali Jezusa w pokorze serca. Od stopnia ich pokory zależała owocność ich posługi dla chwały Bożej i pożytku bliźnich. Przytacza on naukę św. Tomasza z Akwinu, że Bóg poddaje się świętym duszom w pokorze stając się niejako ich sługą. Mimo swej pokory Święci są przykładem poufatego stosunku do Jezusa. Wynikało to z faktu, iż znali Go i Jego kochające serce lepiej od innych.

Świętość jest miłością Boga. A według słów Jezusa znakiem i cechą miłości Bożej jest miłość bliźniego. Święci ukazywani byli jako ci, którzy w szczególnym stopniu umiłowali bliźnich, naśladowując w tym samego Boskiego Mistrza. Praktykowali uczynki miłosierne co do duszy i co do ciała, dając jednak pierwszeństwo uczynom co do duszy. Święci są dla bł. ks. Markiewicza inspiracją i wzorem gorliwości apostoelskiej przejawiającej się m.in. w głoszeniu Chrystusa i Jego nauki.

Głosicielom Słowa Bożego zaleca w dziele pt. *O wymowie kaznodziejskiej*, by w kazaniach o Świętych ukazywali cnoty Świętych, przez które upodabniali się oni do Chrystusa. Natomiast w dramacie pt. *Bój bezkrwawy* ustami bohaterów wzywa do szczególnego polecenia się orędownictwu świętych, zwłaszcza patronów Polski i do innych świętych Polaków. Zauważa on, że Polska jest matką Świętych i ziemią obficie zbroszoną krwią męczenników. Ze względu na ofiarę z ich życia i wstawiennictwo u Pana także innych polskich Świętych, dał i jeszcze da Polakom nadzwyczajne łaski, przez co rozślawią imię Polski w świecie. Proponuje by w herbie polskim zamiast orła znalazła się Maryja, św. Michał Archanioł i św. Andrzej Bobola. Ma to zdaniem bł. ks. Markiewicza stanowić zewnętrzny znak wewnętrznego zwrócenia się całego narodu do Chrystusa i Jego nauki. Święci z godła polskiego staną się w ten sposób zachętą, orędownikami u Pana i wzorami do naśladowania dla Polaków.

2. Święty Józef szczególnym orędownikiem

Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz ukazuje św. Józefa w odniesieniu do Jezusa jako tego, który był szczególnie blisko Pana. Jego fizyczna bliskość względem Jezusa miała połączenie z bliskością duchową. Bliskość fizyczna wyrażała się w tym, że św. Józef pracował, płakał i cierpiał razem z Nim. Był on świadkiem wielu wydarzeń z życia Jezusa. Żyjąc razem z Jezusem i Maryją, św. Józef wzrastał codziennie w łasce i mądrości Boga, w świętość i zasługi. Przewyższył on pod tym względem wszystkich Świętych Pańskich. Co więcej, przez to poufałe

obcowanie z Jezusem serce św. Józefa doznawało nieporównanie większych wrażeń niż serca uczniów z Emaus, słuchających słów Jezusa. Nadto Bóg Ojciec uposażył św. Józefa we wszelkie łaski i przywileje potrzebne do wypełniania obowiązku opiekuna Słowa Wcielonego. Święty Józef i Maryja to niejako dwie struny na cytrze. Trącenie jednej sprawia, że zaraz brzmi druga. Błogosławiony ks. Markiewicz zauważa, że ich serca, przebywające nieustannie w bliskości Jezusa, zapalały się miłością na wzór Serafinów.

Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz ukazuje św. Józefa jako wzór zatroskania o Jezusa, często z narażaniem siebie na niebezpieczeństwo. Wypełniał on Wolę Boga starając się o wyżywienie, mieszkanie i ubranie dla Jezusa przez pracę w pocie czoła oraz broniąc Go przed zasadzkami i nieprzyjaciółmi. Motywem owej troski była ojcowska miłość do Jezusa, której Bóg udzielił św. Józefowi. Miłował on Jezusa nie tylko jako Dziecię powierzone jego pieczy, ale przede wszystkim jako Boga, Pana, Dobro

Najwyższe, Stworzyciela i Odkupiciela całej ludzkości. Przez swą postugę św. Józef był nie tylko żywicielem Pana Jezusa i podporą dla Maryi, ale także pomocnikiem w dziele zbawienia świata.

Ukazując odniesienia Pana Jezusa do św. Józefa, bł. ks. Markiewicz podkreśla, że Jezusowi spodobało się otaczać czcią św. Józefa i być mu poddanym. Pan Jezus nie uczynił żadnego kroku bez przyzwolenia św. Józefa. To poddanie wskazuje na niezwykłą godność św. Józefa. Był mu bowiem poddany Chrystus, który rozkazuje wszystkim królom i panującym. Darzył on św. Józefa najtkliwszą miłością, szacunkiem i czcią jako swojego ojca na ziemi.

Owe ziemskie relacje między Jezusem i św. Józefem są kontynuowane w niebie. To stanowi podstawę dla bł. ks. Bronisława Markiewicza w ukazywaniu św. Józefa jako szczególnego Orędownika. Za swą wierną troskę o Jezusa, św. Józef otrzymał niebo jako nagrodę. Tam jako szczególny przyjaciel samego Syna Bożego wstawia się za ludźmi i przez swoje zasługi i modlitwy wyprasza im łaski. Jezus w niebie jeszcze powiększył swą miłość i szacunek do swego ziemskiego Opiekuna i kocha go bardziej niż za czasu ziemskiego pobytu. Jeśli nie odmawiał mu tego, o co prosił tu na ziemi, to tym bardziej odpowie na jego prośby tam w niebie. Poprzez uczynienie św. Józefa szczególnym orędownikiem w niebie, Pan Jezus chce uczcić swego ukochanego Piastuna, czyniąc go pomocnikiem w dziele naszego zbawienia. Ponadto ten, który za życia był uczestnikiem boleści Chrystusowych, stał się uczestnikiem Jego chwały i w niebie wstawia się u Jezusa, wypraszając łaski.

Co ciekawe, bł. ks. Bronisław Markiewicz zauważa podobieństwo między postugą św. Józefa względem Jezusa, a swoim powołaniem do kapłaństwa. Tak jak św. Józef, on także dostąpił łaski piastowania i noszenia Jezusa Chrystusa na swych dłoniach. Dokonuje się to w czasie sprawowania Mszy świętej. Święty Józef nosząc na swych rękach Jezusa jako jego ziemski Ojciec odznaczał się pokorą i czystością. Błogosławiony ks. Markiewicz w tym zestawieniu odkrywa swą niedoskonałość. Stwierdza, że Jezus chce bym naśladował św. Józefa właśnie w tych cnotach. Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz zachęca do modlitwy do Pana Jezusa za przyczyną św. Józefa. Intencje, które należy szczególnie zanosić przez jego przyczynę to prośba o odpuszczenie grzechów, o miłość do Jezusa Chrystusa i o dobrą śmierć. Zachęca także by prosić Jezusa o wielkie i czułe nabożeństwo do św. Józefa. Jest bowiem przekonany, że św.

Józef niezawodnie przyjdzie wraz z Jezusem i Maryją do takiego człowieka w godzinę jego śmierci.

3. Aniołowie w służbie Panu Jezusowi

Na drodze ku Chrystusowej pełni w duchowości bł. ks. Bronisława Markiewicza szczególną rolę odegrało pośrednictwo Aniołów, a nade wszystko św. Michała Archanioła. Rola Aniołów w jego duchowości była pośrednicząca i wspomagająca na drodze wierności Jezusowi.

Błogosławiony ks. Markiewicz ukazuje obecność i postugę Aniołów w wydarzeniach z życia Chrystusa. Od chwili wcielenia oddają oni nieustanny pokłon Chrystusowi, przebywającemu na ziemi jako swemu Panu i Władcy. Rzesze Aniołów składają pokłon narodzonemu Zbawicielowi w Betlejem i uwielbiają Go. Anioł umacnia Jezusa cierpiącego w Ogrójcu i uświadamia Mu sens Jego cierpienia. Aniołowie są posłuszni Jezusowi. To na rozkaz Jezusa św. Michał Archanioł zawoła na sądzie ostatecznym, by umarli powstali i poszli na sąd. Ów głos Archanioła będzie miał moc podobną do słów sakramentalnych, tak że umarli rzeczywiście wstaną z grobów. Posłuszni Jezusowi Aniołowie zaczną odłączać złych od sprawiedliwych. Także Aniołowie poniosą krzyż i wszystkie narzędzia męki Pańskiej. Aniołowie w niebie pełnią Wolę Pana.

Aniołowie w niezliczonej rzeszy nieustannie uwielbiają Jezusa w Najświętszym Sakramencie. Można ich tam dostrzec w świątyni oczami wiary. Dlatego człowiek obudzony się w nocy winien iść w duchu przed ołtarz i w duchu wraz z obecnymi tam Aniołami uwielbiać Jezusa Eucharystycznego i oddawać Mu cześć. Zauważa on, iż gdybyśmy mieli wzrok Aniołów i jak oni zobaczyli Boga w Jego istocie, to nasze serca przed Najświętszym Sakramentem rozgorzałyby wielką miłością.

Gdy ze względu na przygnębienie w sercu trudno się modlić na adoracji to bł. ks. Markiewicz zaleca by ukryć się za swego Anioła Stróża i poprosić go by nas zastąpił w chwaleniu Pana. Anioł Stróż człowieka stanie przy Jezusie i przy nim w momencie sądu szczegółowego. Należy go prosić by w imieniu człowieka adorował i uwielbiał Jezusa w Najświętszym Sakramencie. Aniołowi Stróżowi warto polecić się także w przygotowaniu do rozmyślenia, prosząc go o wsparcie w prośbie o światło Boże i korzyść duchową z tej modlitwy.

Wzmianki o Aniołach pojawiają się na kartach jego Zapisków najczęściej w kontekście krzyża. Nie tylko swe go Anioła lecz wszystkich Aniołów bł. ks. Bronisław Markiewicz prosi o wsparcie w realizacji pragnienia cierpień w łączności z Jezusem ukrzyżowanym. Wzywa ich, aby wspomagali gorącość jego pragnienia pójścia z Jezusem na krzyż przez przyjęcie cierpień i upokorzeń. Zaleca nadto by katecheci polecali katechizowane dzieci nie tylko Najświętszemu Sercu Jezusa, ale i opiece Aniołów Stróżów.

4. Szczególna moc wstawiennictwa św. Michała Archanioła

Szczególną rolę w służbie Chrystusowi bł. ks. Markiewicz przypisuje św. Michałowi Archaniołowi. Przytacza on twierdzenie św. Grzegorza Wielkiego, „iż w każdej większej sprawie dotyczącej Zbawiciela na widownię dziejową wkracza św. Michał Archanioł”. Jego rolę opisuje w konferencji „Zwycięski wódz Zastępów Anielskich”. Był on Aniołem stróżem Pana Jezusa i od żłóbka aż po krzyż opiekował się świętym człowieczeństwem Jezusa. Obecność św.

Michała Archanioła zauważa się w wielu wydarzeniach z życia Syna Bożego. To on poucza św. Józefa we śnie, on wzywa pasterzy do pójścia do Betlejem, a także napomina Mędrców ze Wschodu. Święty Michał Archanioł staje na czele Aniołów służących Jezusowi na pustyni, a także pociesza Zbawiciela, gdy poci się krwawym potem w Ogrójcu. On odważa kamień

po zmartwychwstaniu oraz zwiastuje Apostołom i niewiastom prawdę, że Chrystus powstał z martwych. Według licznych komentatorów Pisma Świętego, pod biblijnymi wzmiankami o „Aniele Pańskim”, kryje się postać św. Michała Archanioła.

Ze względu na tę szczególną rolę św. Michała Archanioła w życiu Jezusa, podczas jego pobytu na ziemi oraz fakt pełnienia roli Anioła Stróża Jezusa ukrytego w Eucharystii, posiada on szczególną moc wstawiennictwa u Pana. Jest on uważany za największego dobroczyńcę człowieka po Chrystusie i Maryi. Pełni rolę przewodnika, obrońcy, wspomóżyciela, pocieszyciela, przyjaciela i opiekuna człowieka kroczącego Chrystusową drogą, a po ich przejściu do Pana, pełni on szczególną rolę w niebie.

Mądrość Bożej miłości jawi się bł. ks. Markiewiczeni przed wszystkim w krzyżu Jezusa Chrystusa, jako znaku zbawienia. Wielką rolę w ukazywaniu tego znaku ludziom, bł. ks. Markiewicz przypisuje św. Michałowi Archaniołowi. Według tradycji ukazał on cesarzowi Konstantynowi Wielkiemu krzyż i powiedział: „W tym znaku zwyciężysz”. Dlatego bł. ks. Markiewicz odwołując się do tej tradycji, ukazuje św. Michała Archanioła jako tego, który pomaga ludziom osiągnąć zbawienie. Zachęcając do kultu św. Michała Archanioła zaznacza, że cześć okazywana temu Archaniołowi, prowadzi chrześcijanina do Chrystusa. Argumentuje tę tezę stwierdzeniem, że walka z grzechem i pokusami, usposabia człowieka do przyjęcia Chrystusa wraz z Ojcem i Duchem Świętym, czyli zapoczątkowuje stan niebiański w duszy.

Błogosławiony ks. Markiewicz przez całe swe życie uczył się pokory u stóp krzyża i razem z Aniołami adorował krzyż. Nic więc dziwnego, że św. Michała Archanioła nazywa chorążym zbawienia, który trzyma w ręku zwycięską chorągiew Chrystusowego krzyża. W Zapiskach Błogosławionego w wielu miejscach spotykamy zwroty modlitewne do św. Michała Archanioła. Prosi Go o orędownictwo u Jezusa w sprawie łaski ukochania krzyża, upokorzeń oraz siły i ognia miłości do gorliwości w służbie Panu.

Błogosławiony ks. Bronisławie Markiewiczu

- ufny czcicielu Aniołów i Świętych, módl się za nami. Amen.